

Bergs kommun
Bierjen tjjelte

PLANERINGSSTRATEGI

Strategi för översiktsplanering
2024-2026

Antagen av kommunfullmäktige
18 juni 2024

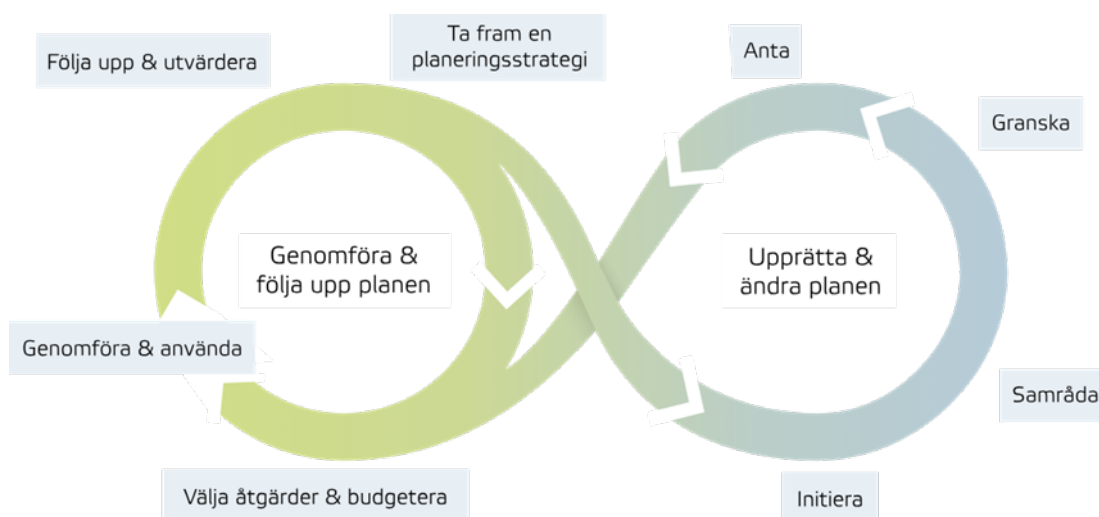
Inledning

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan anger kommunens inriktning för utveckling på kort och lång sikt. Översiktsplanen redovisar hur kommunen planerar att använda mark och vatten, hur kommunen förhåller sig till allmänna intressen samt säkerställer en långsiktigt hållbar utveckling.

Från och med 2020 anger Plan- och bygglagen att kommunerna senast 24 månader efter ordinarie riksdagsval ska anta en planeringsstrategi där kommunen tar ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen, samt bedömer i vilken utsträckning planen är aktuell. Syftet är att arbetet med översiktsplaneringen ska drivas mer kontinuerligt samt stärka översiktsplanens ställning som politiskt dokument.

Om kommunen inte antar någon planeringsstrategi förklaras översiktsplanen inaktuell i sin helhet. Inför arbetet med planeringsstrategin lämnar Länsstyrelsen ett underlag som redovisar statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Därefter har en sammantagen bedömning om de olika handlingarnas aktualitet gjorts samt en strategi för hur kommande arbeten arbetats fram.

Bergs kommuns översiktsplan antogs 2018. Kommunen anger i planen att man ser goda livsbetingelser som god boendemiljö, god utbildning, trygghet och omsorg som sina viktigaste ansvarsområden samt att kommunen ska driva sin kärnverksamhet till belåtenhet och effektivt, samt arbeta med att utveckla goda förutsättningar för näringslivet.

Figur 1. Process för kontinuerlig översiktsplanering (Boverket).

Ställningstagande förändrade planeringsförutsättningar

Ställningstagande lagändringar

Den kommunövergripande planen saknar i likhet med fördjupningar kommunens syn på klimatrelaterade risker för den byggda miljön. Avsaknaden av ställningstaganden innebär att planen behöver kompletteras för att uppnå lagkraven. Avsaknaden av ställningstaganden bedöms dock inte innebära att översiktsplanens funktion som övergripande mål- och styrdokument påverkas.

Ställningstagande ingripandegrunder och granskningsyttrande

Förändringar i Länsstyrelsens ingripandegrunder påverkar den kommunövergripande planens aktualitet till viss del, framför allt genom förändrade riksintresseanspråk. Förändrade riksintresseanspråk medför att kommunen behöver se över sina ställningstaganden och bedömningar kring de berörda markanspråken. Förändringarna har därmed viss påverkan på planen aktualitet.

Länsstyrelsens bedömer sitt granskningsyttrande som helt eller delvis inaktuellt för ett antal fördjupningar och tillägg. Det påverkar översiktsplanens funktion att skapa förutsägbarhet i utveckling av olika orter.

Ställningstagande bebyggd miljö

De förändringar som skett bedöms inte påverka aktualiteten hos handlingarna.

Ställningstagande teknisk försörjning

Förändrade planeringsförutsättningar inom teknisk försörjning bedöms inte påverka den kommunövergripande översiktsplanens aktualitet. Nyttillkomna vattenskyddsområden kan påverka förutsättningar inom fördjupningar och tillägg.

Ställningstagande Areella näringar

Förändrade planeringsförutsättningar bedöms inte påverka aktualitet hos några handlingar.

Ställningstagande Natur och klimat

Förändrade planeringsförutsättningar inom natur och klimat påverkar inte kommunövergripande översiktsplanen men vissa fördjupningar har inaktuella beskrivningar av miljökvalitetsnormer och miljömål. Det bedöms dock inte påverka dokumentens funktion som mål- och styrdokument, men bör revideras för att vidhålla en aktuell översiktsplan.

Synpunkter på översiktsplanens användbarhet

Synpunkter har inhämtats från miljö- och byggnämnden samt tjänstemän som arbetar under nämnden. Det framkommer behov av följande:

- Revidera äldre fördjupningar av översiktsplanen
- Förtydliganden av ställningstaganden i handlingarna.

I vissa ställningstaganden anses det finnas ett stort tolkningsutrymme, det kan påverka tillämpningen av handlingarna. Vidare anses fördjupningarna utgöra ett viktigt stöd för handläggning av förhandsbesked och bygglov om inte den kommunövergripande översiktsplanen gör direkta utpekanden av ny markanvändning inom olika orter.

Kommunens strategiska utvecklingsarbete

Kommunen har bedrivit ett strategiskt utvecklingsarbete som siktar mot ökad livskvalitet och hållbar utveckling, det har resulterat i ett tillväxtprogram, miljöprogram och folkhälsoprogram som tillsammans beskriver den utveckling kommunen vill arbeta för tillsammans med medborgarna. Programmen har i flera delar bäring på samhällsplaneringen, framför allt Tillväxtprogrammet som formulerar viktiga målområden för kommunens arbete, samt utvecklingsfaktorer för kommunens olika geografiska bygder. Miljöprogrammet påverkar samhällsplaneringen genom ställningstaganden om olika hänsynsområden. Programmens ställningstagande bör inarbetas i en revidering av översiktsplanen för att få genomslag i samhällsplaneringen.

Sammantagen bedömning aktualitet.

Förändrade planeringsförutsättningar bedöms inte påverka den kommunövergripande översiktsplanens aktualitet mer än till begränsade delar, till exempel genom förändrade riksintresseanspråk. Planen bedöms fortfarande uppfylla sin funktion som mål- och styrdokument för användning av mark och vatten även om enskilda ställningstaganden behöver revideras. För att översiktsplaneringen ska vara kontinuerlig och aktuell bör översiktsplanen revideras för att uppdatera och ta ställning till nya planeringsförutsättningar. För att uppfylla nya lagkrav, behöver översiktsplanen kompletteras med kommunens syn på klimatrelaterade risker för den byggda miljön.

Det finns ett antal fördjupningar och tillägg som kompletterar den kommunövergripande översiktsplanen. Flertalet av dessa dokument börjar att bli daterade, vilket utgör det en svårighet i översiktsplaneringen. För flera av fördjupningarna och tilläggen har lagkrav, vägledning och fakta tillkommit och förändrats sedan tidpunkten av antagande. Det påverkar planernas genomförbarhet och förutsägbarhet. Att kommunen har många tillägg och fördjupningar försvårar även det kontinuerliga översiktsplanearbete, och handlingar riskerar, och är till viss del i dag obrukbara i efterkommande handläggning. Förändringar i planeringsförutsättningar påverkar tematiska tillägg och fördjupningar på ett mer omfattande sätt, på grund av dess detaljeringsgrad. Deras funktion att skapa förutsägbarhet i utveckling av olika orter, påverkas också när länsstyrelsens granskningsyttrande helt eller delvis inte längre bedöms aktuellt.

Av nu gällande fördjupningar och tillägg bedöms den kommunövergripande översiktsplanen och fördjupad översiktsplan Svenstavik som aktuella. Fördjupad översiktsplan för Storsjö-Ljungdalen och Åsarna bedöms som delvis aktuella. Även tillägget för landsbygdsutvecklings i strandnära lägen bedöms som delvis aktuellt. Fördjupade översiktsplan för Klövsjö by, Hackåsbygden, Storhogna-Katrina och Gräftåvallen bedöms inaktuella. Även kommunen tillägg för vindkraft från 2011 bedöms inaktuellt. Se bedömning av aktualitet för respektive plan i bilaga 1.

Att separat se över och helt revidera samtliga fördjupningar och tillägg anses inte vara sig tid- eller konstandseffektivt för kommunen, i stället bör dessa tillägg och fördjupningar arbetas in i den kommunövergripande översiktsplanen för att skapa en komplett och aktuell översiktsplan.

Förslag till kommande översiktsplanearbete

För att minska antalet handlingar föreslås befintliga tillägg och fördjupningar lyftas in i den kommunövergripande översiktsplanen. Den kommunövergripande översiktsplanen revideras och uppdateras därefter varje mandatperiod. Därmed stärks även översiktsplanens funktion som politiskt mål- och styrdokument.

Framtida revideringar av översiktsplanen behöver inte innebära att en helt ny handling arbetas fram varje tillfälle utan kan också innebära revideringar av mindre karaktär. Framtida utveckling av olika orter ändras direkt i den kommunövergripande översiktsplanen för att inte tillskapa fler separata dokument. Eftersom en revidering och uppdatering av översiktsplanen görs varje mandatperiod, ges större möjlighet för den politiska ledningen att påverka samhällsplaneringen samt ger en kontinuerlig översiktsplanering.

Utifrån bedömning av aktualitet, kommunens utvecklingsarbete och behov av styrande dokument föreslås vidare arbete enligt nedan:

2024

- Färdigställa planeringsstrategi
- Färdigställa dagvattenstrategi
- Ta fram energibruksplan

2024–2026

- Underhåll och revidering av översiktsplanen
- Förutsättningsutredningar för Storhogna-Katrina området, Klövsjö by, Hackåsbygden och Gräftåvallen.
- Införliva samtliga fördjupade översiktsplaner och tematiska tillägg i översiktsplanen.
- Utredda kulturmiljöer i översiktsplanen.

Kommande arbeten mandatperiod 2027-2030

- Planeringsstrategi
- Revidering och underhåll kommunövergripande översiktsplan

Bilaga 1

Handling	Bedömning av aktualitet
Kommunövergripande översiktsplan	Aktuell med reviderings- och kompletteringsbehov. <i>Riksintresse för naturmiljö samt kommunikationer har förändrats. Komplettera med kommunens syn på klimatrelaterade risker för den byggda miljön samt kommunens strategiska program.</i>
FÖP Svenstavik	Aktuell med revideringsbehov. <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande fortsatt aktuellt. Införliva kommunen strategiska program. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Tillägget ska fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats</i>
FÖP Klövsjö by	Inaktuell. <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande är i huvudsak inaktuellt. Ligger inte i linje med strategiskt utvecklingsprogram. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Tillägget ska dock fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats.</i>
FÖP Hackåsbygden	Inaktuell <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande är i huvudsak inaktuellt. Ligger inte i linje med strategiskt utvecklingsprogram. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Tillägget ska dock fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats.</i>
FÖP Storsjö- Ljungdalen	Delvis aktuell, revideringsbehov. <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande fortsatt aktuellt. Införliva kommunen strategiska program. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Översyn av utvecklingsområden i relation till nya vattenskyddsområden krävs. Tillägget ska fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats</i>
FÖP Storhogna – Katrina	Inaktuell <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande är i huvudsak inaktuellt. Ligger inte i linje med strategiskt utvecklingsprogram. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Risk för påtagliga skada av riksintresseanspråk finns. Översyn av utvecklingsområden i relation till nya vattenskyddsområden krävs. Tillägget ska dock fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats.</i>
FÖP Åsarna	Delvis aktuell, revideringsbehov. <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande fortsatt aktuellt. Införliva kommunen strategiska program. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Översyn av utvecklingsområden i relation till nya vattenskyddsområden krävs. Tillägget ska fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats</i>

FÖP Gräftåvallen	Inaktuell <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande är i huvudsak inaktuellt. Ligger inte i linje med strategiskt utvecklingsprogram. Redovisningen av hur miljö kvalitetsnormer ska följas är ofullständig. Bedömningar om risker för den byggda miljön saknas. Tillägget ska dock fortsatt vara vägledande tills de ersatts eller ändrats.</i>
TÖP Vindkraft 2011	Inaktuell - Ny plan under framtagande. <i>Tillägget från 2011 är baserat på äldre teknik och lagstiftning liksom inaktuella riksintresseområden. Länsstyrelsens granskningsyttrande bedöms inte aktuellt.</i>
TÖP LIS (Landsbygdsutvecklings i strandnära läge)	Delvis Aktuell – kräver revidering. <i>Länsstyrelsens granskningsyttrande är fortfarande aktuellt. Riksintressen behöver uppdateras och ställningstaganden kan påverkas. Översyn i relation till vattenskyddsområden, vattentjänstplan, vattenförsörjningsplan och vattenplan storsjö krävs.</i>